

YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN VALVONTAOHJELMA VUODELLE 2017

Ympäristölautakunta 13.12.2016 § 165

Sisällys

1	Johdanto	4
2	Ympäristölupalaitosten valvonta.....	4
3	Ympäristönsuojelulain nojalla rekisteröitävien toimintojen valvonta	5
4	Maa-aineslain säännöllinen valvonta	5
5	Jätelain säännöllinen valvonta	6
6	Vesilain valvonta.....	6
7	Muu valvonta.....	6
8	Valvonnan toteutumisen arviointi.....	6

Liite 1. Ympäristölupalaitokset

Liite 2. Ympäristönsuojelulain mukaisesti rekisteröitävät toiminnot

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen julkaisuja
Ympäristövalvonnan valvontasuunnitelma
Tekijä: Katariina Serenius
Kuvat: Ympäristövalvonta

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
Järvenpää, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi, Tuusula

Postiosoite: PL 60, 04301 Tuusula
Käyntiosoite: Hyrylänkatu 8 C, Tuusula
Puhelin: (09) 87181
Faksi: (09) 3487 3220

www.keskiuudenmaanymparistokeskus.fi

1 Johdanto

Ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 168 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkistuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta ohjelma (*valvontaohjelma*). Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla.

Ympäristönsuojeluasetuksen (YSA, 713/2014) 30 §:ssä on säädetty tarkemmin valvontasuunnitelman sisällöstä. Sen mukaan valvontaohjelmassa on oltava:

- 1) suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista eri tyyppisten luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkistuksista;
- 2) tiedot muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä;
- 3) kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta.

Valvontaohjelman laatimismenettely tulee kuvata ympäristönsuojeluasetuksen 28 §:n mukaisesti valvontasuunnitelmassa. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta on vahvistanut valvontasuunnitelman päätöksellään 10.11.2015 § 150.

2 Ympäristölupalaitosten valvonta

Ympäristöluvanvaraisia laitoksia on Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen alueella yhteensä 116 kpl. Ympäristölupalaitosten valvonta perustuu laitoskohteisesti tehtyyn riskinarviointiin. Riskiarvioinnin perusteella laitokset on jaoteltu neljään valvontaluokkaan. Vuonna 2017 ympäristölupien valvonta tulee keskittymään määräaikaistarkastusten tekemiseen. Lisäksi tarkastetaan laitosten toimittamat vuosiraportit ja tarkkailutulokset.

Taulukko 1. Lupalaitosten säännöllinen valvonta kunnittain vuonna 2017

	Järvenpää	Kerava	Mäntsälä	Nurmijärvi	Tuusula	Yhteensä
Määräaikaistarkastukset	3	2	13	10	7	39
Vuosiraportit	8	8	34	29	14	90
Tarkkailut	6	7	15	21	10	54

Liitteenä 1 on esitetty ympäristölupalaitokset ja valvontaluokkien vaihteluväli toimialoittain. Liitteen taulukkoon on koottu ympäristölupalaitoksiin suunnitellut määräaikaistarkastukset ja lupien velvoittamat vuosiraportoinnit sekä tarkkailua edellyttävien toimintojen määrä vuonna 2017.

3 Ympäristönsuojelulain nojalla rekisteröitävien toimintojen valvonta

Ympäristönsuojelulain mukaisesti rekisteröitäviä toimintoja on Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen alueella 79 kappaletta. Näistä suurin osa on jakeluasemia. Asfalttiasemia on rekisteröity vain muutama. Orgaanisia liuottimia käyttäviä toiminnanharjoittajia on rekisteröitynyt vasta yksi. Rekisteröitävien toimintoille on tehty sama riskinarviointi kuin luvanvaraisille toimintoille ja ne on jaettu samalla periaatteella neljään valvontaluokkaan. Ympäristövalvonta tulee tekemään rekisteröitäviin laitoksiin edellisvuotta enemmän tarkastuksia, mutta valvonta tulee silti vuonna 2017 keskittymään pääasiassa vuosiraportoinnin ja tarkkailujen seurantaan.

Taulukko 2. Rekisteröitävien toimintojen säännöllinen valvonta kunnittain vuonna 2017

	Järvenpää	Kerava	Mäntsälä	Nurmijärvi	Tuusula	Yhteensä
Määräaikaistarkastukset	4	1	3	3	0	11
Vuosiraportit	4	8	10	9	6	37
Tarkkailut	2	7	5	1	5	20

Litteenä 2 on esitetty rekisteröitävät toiminnot ja valvontaluokkien vaihteluväli toimialoittain. Liitteen taulukkoon on koottu suunnitellut määräaikaistarkastukset ja vuosiraportointia sekä tarkkailua edellyttävien toimintojen määrä vuonna 2017.

4 Maa-aineslain säännöllinen valvonta

Maa-aineslain valvonta koostuu vuosiraporttien ja tarkkailutulosten tarkastamisesta ja määräaikaistarkastuksista. Luvanvaraiset maa-ainesten ottoalueet kuuluvat valvontaluokkiin 1 ja 2, joten ne tarkastetaan vuosittain tai joka toinen vuosi. Kotitarveottoalueiden jakamista valvontaluokkiin ei vielä ole tehty, mutta niissä tarkastustiheys tulee olemaan harvempi. Vuodelle 2017 ei ole suunniteltu tarkastuksia kotitarveottoalueille. Ympäristövalvonta jatkaa vuoden 2017 aikana kotitarveottoalueiden kartoittamista ja valvontaluokittamista.

Taulukko 3. Maa-aineslain mukaiset valvontakohteiden säännöllisen valvonnan tarkastukset vuonna 2017

Maa-ainesten ottotoiminta	Kohteiden lukumäärä						Tarkastuksia
	Järvenpää	Kerava	Mäntsälä	Nurmijärvi	Tuusula	Yhteensä	
Kiviaines	0	1	8	2	2	13	8
Tarvekivi	0	0	2	0	0	2	0
Sora ja hiekka	0	0	7	5	3	15	6
Multa	0	0	0	1	0	1	1
Kotitarveotto	0	0	7	8	10	25	0
Luvanvaraisia yhteensä	0	1	17	8	5	31	15
Valvontakohteita yhteensä	0	1	24	16	15	56	15

5 Jätelain säännöllinen valvonta

Valvontaa on ollut tarpeen priorisoida siten, että jätelain säännölliseen valvontaan ei ole mahdollista kohdistaa merkittäviä valvontaresursseja. Tarkastuksia tullaan tekemään valvontaprojektina sekä toimenpidepyyntöjen ja kirjallisten vireillepanojen perusteella. Jätelain säännöllisen valvonnan kohteet eivät ole vaarallisia jätteitä tuottavan toiminnan osalta ympäristövalvonnan tiedossa ja vuonna 2017 jatketaan valvontakohteiden kartoittamista.

6 Vesilain valvonta

Valvontaa on ollut tarpeen priorisoida siten, että vesilain kohteita ei tulla tarkastamaan vuonna 2017 kuin toimenpidepyyntöjen ja kirjallisten vireillepanojen perusteella.

7 Muu valvonta

Uudenmaan ELY-keskuksen valvontavastuulla olevien laitosten tarkastuksiin osallistutaan vuonna 2017 työtilanteen sen salliessa. Teollisuusjätevesiä koskevia yhteistarkastuksia tehdään tarvittaessa vesihuoltolaitosten kanssa ja samalla voidaan tarkastaa toimintoja laajemmaltikin. Ympäristövalvonta antaa muille viranomaisille virka-apua tarvittaessa.

8 Valvonnan toteutumisen arviointi

Ympäristönsuojelulain lupa- ja rekisteröityjen toimintojen valvontaohjelman mukaista valvontaa ei vuonna 2016 ole pystytty toteuttamaan valvontaohjelman mukaisesti. Ympäristölupalaitosten tarkastuksia on pystytty tekemään alle puolet ohjelman mukaisesta määrästä. Rekisteröitäviin laitoksiin suunnitelluista tarkastuksista on toteutunut 57 %. Monessa valvontakohteessa on havaittu jatkotoimenpiteitä edellyttävää puutteita lupaehtojen noudattamisessa. Valvonnan merkitys luvan noudattamiselle on osoittautunut todella merkittäväksi. Puutteet ovat olleet usein sitä merkittävämpiä mitä pidempi aika edellisestä valvontakäynnistä on ollut.

Maa-ainesten oton valvonta jäi vuonna 2016 aivan loppuvuoteen. Valvontaa on kuitenkin vuonna 2016 pystytty hoitamaan valvontaohjelman mukaisesti. Maa-ainesten ottoalueet ovat pääasiassa olleet maa-aineslupien mukaisia. Muutama ottoalue vaatii lisävalvontaa. Lopputarkastuksia ei ole voitu useammalla ottoalueella tehdä, koska alueiden maisemoinnit olivat vielä tekemättä tai kesken.

Jätelain säännöllisen valvonnan kohteiden osalta tiedot ovat edelleen puutteelliset. Rekisteröitävät jätteiden keräystoiminnot ovat pääsääntöisesti tehneet rekisteröinti-ilmoitukset ja rekisteröintitilanne on parantunut vuoden 2016 aikana. Kaikki toiminnanharjoittajat eivät ole olleet tietoisia rekisteröintivelvoitteesta. Nämä toiminnot ovat nyt melko hyvin tiedossa.

Jätelain säännöllisen valvonnan piiriin kuuluvat myös toiminnot, joissa syntyy vaarallista jätettä. Ne eivät ole rekisteröintivelvollisia eikä niistä ole siksi kattavaa tietoa. Jätelain valvontaa oli tarkoitus vuonna 2016 tehdä vain toimenpidepyyntöjen tai vireillepanojen perusteella. Syksyllä 2016 päätettiin kuitenkin toteuttaa yhteistyössä poliisin kanssa valvontaprojekti, joka kohdistui nimenomaan jätelain säännöllisen valvonnan kohteina oleviin autokorjaamoihin. Projektin yhteydessä kaikkien sopijakuntien alueella tehtiin päivän

aikana yhteensä lähes neljäkymmentä tarkastusta. Projektin tulokset osoittivat, että vaarallisten jätteiden tuottajien valvontaan on tarpeen suunnata nykyistä enemmän voimavaroja.

Vesilain valvonta on perustunut pääsääntöisesti kirjallisiin vireillepanoihin. ELY-keskuksen kanssa on sovittu, että vesilain mukaisesti luvanvaraisia toimintoja valvoo ELY-keskus. Vesilain lupia on kuitenkin valvottu osana ympäristö- ja maa-aineslupien valvontaa kohteissa, joilla on myös vesilain mukainen lupa.

Valvonnan voimavaroja on vuonna 2016 jouduttu kohdentamaan poikkeuksellisen paljon toimenpidepyyntöjen käsittelyyn. Niitä on kirjattu huomattavasti aiempia vuosia enemmän. Lisäksi Nurmijärvellä hallintopakopäätöksen perusteella toteutetun luvattoman maankaatopaikan ennallistamistyön valvonta on vaatinut runsaasti työaikaa.

Vuoden 2016 valvontaa tullaan arvioimaan tarkemmin vuosiraportoinnin yhteydessä keväällä 2017 samalla kun raportoidaan ympäristövalvonnan toteuttamisesta kokonaisuudessaan.

Ympäristöluvanvaraiset laitokset

Ympäristölupalaitokset	Järvenpää	Kerava	Mäntsälä	Nurmijärvi	Tuusula	Yhteensä	Valvontaluokat	Määräaikais- tarkastukset	Vuosiraportit	Tarkkailu- velvoitteet
Metalliteollisuus	1	0	0	0	4	5	2 - 4	1	5	5
Energian tuotanto	0	0	0	1	1	2	3 - 4	0	2	1
Polttoaineiden valmistus taikka kemikaalien tai polttoaineiden varastointi tai käsittely	1	0	0	4	1	6	1 - 4	3	5	3
Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	1	0	0	0	2	3	4	2	1	1
Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto	0	1	10	2	0	13	2 - 4	3	14	12
Mineraalituotteiden valmistus	1	0	3	5	6	15	1 - 4	4	12	11
Nahan tai tekstiilien laitosmainen tuotanto tai käsittely	0	1	1	0	1	3	4	2	1	1
Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus	1	4	0	0	1	6	4	0	5	5
Eläinsuojat tai kalankasvatus	0	0	13	5	1	19	2 - 4	5	16	1
Liikenne	1	0	2	4	0	7	2 - 4	3	4	1
Jätteiden ammattimainen tai laitosmainen käsittely sekä jätevesien käsittely	3	1	8	11	6	29	2 - 4	9	22	16
Muu toiminta	0	0	2	0	1	3	3 - 4	2	2	1
YSL 27 §:n mukaiset kohteet	1	1	2	1	0	5	3 - 4	1	4	1
Yhteensä	10	8	41	33	24	116	Yhteensä	35	93	59

Rekisteröitävät laitokset

Rekisteröitävät laitokset	Järvenpää	Kerava	Mäntsälä	Nurmijärvi	Tuusula	Yhteensä	Valvontaluokat	Määräaikais- tarkastukset	Vuosiraportit	Tarkkailu- velvoitteet
Asfalttiasema	0	0	2	0	1	3	1	1	3	0
Energian tuotanto	3	7	4	2	3	19	4	3	19	16
Jakeluasema	11	10	12	14	9	56	3 - 4	6	14	4
Orgaanisia liottimia käyttävät toiminta	0	1	0	0	0	1	4	1	1	0
Yhteensä	14	18	18	16	13	79	Yhteensä	11	37	20